

Raadsvoorstel:	
Datum raadsvergadering	15 december 2011
Datum B&W-besluit:	1 november 2011
Afdeling:	Projectbureau
Behandelend ambtenaar:	R. Godtschalk
Telefoonnummer:	(040) 2631 645
Portefeuillehouder:	M. Jansen
Corsanummer	2011.12940

Vaststellen van Voorlopig Ontwerp Europalaan/ HOV2 en visie VSP2

Beslispunten

1. Vaststellen van de visie op hoofdlijnen Verkeersstructuurplan VSP2 “De ontknoping”, d.d. 19 oktober 2011 en het college opdragen structuurmaatregelen verder uit te werken;
2. Vaststellen Voorlopig Ontwerp voor Europalaan/ HOV2, d.d. 19 oktober 2011;
3. Beschikbaar stellen van een voorbereidingskrediet van € 250.000 ten behoeve van de fase Definitief Ontwerp en Besteksgereed maken (€ 190.000 subsidie en € 60.000 eigen bijdrage uit de reserve bovenwijkse voorzieningen);
4. Kennis nemen van de concept Projectovereenkomst SRE/ Nuenen/ Eindhoven voor de realisatie van HOV2 d.d. 19 oktober 2011;
5. In te stemmen met het reserveren van € 3.158.285 binnen de reserve bovenwijkse voorzieningen voor de gemeentelijke bijdrage (incl. bijdrage voorbereidingskrediet) in het project HOV2;
6. Kennis nemen van de tijdelijke maatregelen voor Nuenen-West en de nieuwe grens van de bebouwde kom van de Europalaan direct ten oosten van de Vorsterdijk.

1. Aanleiding en centrale vraag

In de huidige situatie zorgt de bestaande Nuenense infrastructuur voor een redelijke voorziening voor de vervoerswijzen fiets, auto en openbaar (bus)vervoer. Het verkeersbeleid voor de toekomst (VSP1, “de knoop ontrafeld”) leek te volstaan. Het kentekenonderzoek van juni 2009 gaf echter belangrijke andere inzichten op het gebied van verkeersstromen van autoverkeer. Daarnaast gaat er in de nabije toekomst meer veranderen in de verkeersstructuur. Als er HOV plannen voor de Europalaan uitgevoerd worden, verschuiven vervoerswijzen ingrijpend. En zodra de Opwettenseweg verder aangepakt wordt in het kader van de nieuwbouw Nuenen-West verandert de autobereikbaarheid aan dien zijde van de gemeente. Structurele wijzigingen van de infrastructuur kunnen dan niet langer uitblijven. Deze ontwikkelingen bieden kansen om te komen tot een goede afronding van de totale Nuenense verkeerstructuur, onder voorwaarde dat ze in samenhang met elkaar onderzocht worden. Dit voorstel biedt inzichten in de gewenste keuzes voor HOV en VSP.

2. Bestuurlijke kaders

- Europalaan/ HOV2 kent zijn oorsprong in het regionale verkeersbeleid, waarbij gezamenlijke overheden in de regio het gebruik van minder verkeers- en milieubelastende vervoerswijzen, zoals het openbaar vervoer willen bevorderen.
- Netwerkanalyse BrabantStad, uitgevoerd door het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven, in samenwerking met gemeenten en provincie, heeft geleid tot een integraal maatregelenpakket in de Zuidoostvleugel BrabantStad en het Bereikbaarheidsakkoord Zuidoostvleugel BrabantStad. Hierbij is de zevensprong van Verdaas gehanteerd en is HOV als actie benoemd.
- De 2e HOV as vormt de kern van het toekomstig HOV net in regionale beleidsvisie Orion II, ook vanwege de stedelijke bereikbaarheidsproblematiek en het gedachtegoed van Brainport.

- HOV is opgenomen in de Nuenense Structuurvisie. Hierin wordt het project HOV2 en herinrichting Europalaan genoemd in hoofdstuk 8, onder de paragraaf uitvoeringsstrategieën.
- HOV is opgenomen in het VSP van augustus 2009. Hierin worden het tracé via de Europalaan en de bijbehorende HOV-eisen weergegeven.
- De samenwerking voor HOV2 en het tracé zijn op 25 februari 2010 bekrachtigd in de Intentie-overeenkomst tussen SRE en de beide gemeenten.
- Het HOV tracé is verder opgenomen in de ontwikkeling van Nuenen-West, vastgelegd in het “moederplan” Nuenen-West en als brede dorpse laan vormgegeven in het Beeldkwaliteitplan Nuenen-West (beide vastgesteld door de Raad in maart 2008).
- Reconstructie is noodzakelijk om de woningbouw te kunnen realiseren (akoestisch onderzoek, geluidbelasting vastgelegd in ontheffing Wgh en vastgesteld samen met Uitwerkingsplan bouwveld A,B,C). Verder zijn de maatregelen nodig voor de ontsluiting en oversteekbaarheid van de Europalaan in de nieuwe situatie.
- Voor verplaatsing van de komgrens gelden o.a. Verkeerstructuurplan, wegen categorisering, Wegenverkeerswet 1994, Reglement verkeersregels en verkeerstekens en Besluit Administratieve bepalingen inzake het wegverkeer. Bij raadsbesluit van 27 februari 2003 zijn besluiten aangaande de Bebouwde kom (art. 20a Wegenverkeerswet) gedelegeerd aan B&W.

3. Wat willen we bereiken?

Doel van het lokale verkeers(veiligheids)beleid en uitvoeringsplannen is het bereiken van een optimale veiligheid en bereikbaarheid voor/ met alle vervoerswijzen.

- Inschattingen van toekomstige ontwikkelingen en effecten van maatregelen op de verkeersstromen van vooral autoverkeer gebeurt met (verkeers)modellen; deze modelstudies hebben ook ten grondslag gelegen aan de visie VSP2.
- Voor de jaarlijkse verkeersveiligheidsanalyse worden effecten op ongevalsstatistiek gehanteerd bij de Verkeersveiligheidsmonitor.

Om de (brainport) regio bereikbaar te houden moet niet alleen ingezet worden op de auto. Op veel plaatsen zoals in Nuenen(-West) komt dan de leefbaarheid onder te grote druk te staan en zullen geluidsoverlast en een slechte luchtkwaliteit toenemen. Daarom moet ook ingezet worden op openbaar vervoer en in het bijzonder op een goed functionerend Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV) netwerk.

- HOV is snel, betrouwbaar, comfortabel en rijdt frequent en daarmee concurrerend met de auto. Daarvoor zijn vrijliggende busbanen nodig en krijgt het HOV voorrang bij verkeerslichten.
- Waar mogelijk worden bij HOV2 ook de verbetering van verkeersveiligheid en oversteekbaarheid en zelfs doorstroming van autoverkeer meegenomen.
- Specifiek voor HOV2 vindt monitoring plaats van het ov gebruik en zullen reistijdmetingen plaatsvinden (in 2011 de nul-meting), monitoring en evaluaties; dit geldt eveneens voor het autoverkeer.
- Gezorgd wordt dat de komgrens op de Europalaan op een logische locatie ligt waarbij nieuwbouwplan Nuenen West binnen de bebouwde kom valt. De besluitvorming over grenzen Bebouwde kom is in 2003 door u aan ons gedelegeerd.

4. Wat gaan we daarvoor doen?

- De Visie VSP2 is nog geen eindproduct. Na vaststelling van de verkeersvisie kan actie ondernomen worden naar andere partijen (zoals Provincie en gemeente Eindhoven) met een onderbouwd en gedragen standpunt. Na vaststelling van de visie kunnen schetsontwerpen en kostenramingen opgesteld worden voor enkele nader uit te werken kruispunten.
- Het ontwerp voor Europalaan/ HOV2 moet ook nog enkele stappen doorlopen. Na vaststelling van het Voorlopig ontwerp en ondertekening van de Projectovereenkomst kan

verdere uitwerking tot Definitief Ontwerp (DO) en bestek plaatsvinden. Zodra ook zicht ontstaat op de daadwerkelijke uitvoering, kan een krediet gevoteerd worden en zal een zullen aanbesteding en uitvoering plaatsvinden.

5. Wat mag het kosten?

Er zijn kostencalculaties opgesteld op basis van het VO Europalaan/ HOV2 voor de voorbereidingskosten en uitvoeringskosten. In bijgaande overzichten zijn de financiële planning weergegeven voor het gehele regionale project.

- De totale kosten van Europalaan/ HOV2 inclusief voorbereidingskosten zijn geraamd op € 12,5 miljoen. Hier staan subsidies tegenover voor een bedrag van ca. € 9,5 miljoen. De totale kosten zijn teruggebracht, waarmee de eigen bijdrage is beperkt tot circa € 3,1 miljoen:
 - Vanuit het financieringsfonds is een bedrag van € 6 miljoen beschikbaar voor de aanleg van HOV 2. De bestuurscommissie Stedelijk gebied heeft op 13 oktober jl. besloten om hiervan aan de gemeente Nuenen een bijdrage van € 1 miljoen voor het HOV2 project toe te kennen. Weliswaar staat het voortbestaan van het Financieringsfonds onder druk; deze bijdrage is per ... nog bekrachtigd met een beschikking.
 - Eerder al zijn voor het gehele project AROV (Actieprogramma Regionaal Openbaar Vervoer) gelden door het Rijk beschikbaar gesteld voor een bedrag van circa € 38 miljoen. Een deel hiervan is beschikbaar voor het Nuenense traject.
 - Het SRE heeft in totaal € 21 miljoen gereserveerd voor HOV2. Deze subsidies zijn zeker gesteld. Een deel hiervan is beschikbaar voor het Nuenense traject.
- Binnen de reserve bovenwijkse voorzieningen stellen we voor om een bedrag van € 3.158.285 te reserveren voor het project HOV 2. Dit bedrag is opgebouwd uit € 3.110.000 voor reconstructie Europalaan / HOV 2 en € 48.285 voor rotonde Panakkers die meegenomen worden in het project HOV 2.
- De benutting van de reserve bovenwijkse voorzieningen is wel mede afhankelijk van de hoogte van de reserve. Indien er geen stortingen worden ontvangen is de reserve op een onvoldoende niveau om het project HOV 2 te kunnen financieren. In een dergelijk geval zal het nodig zijn om een beroep te doen op de reserve vrije bestedingsruimte of de algemene risicovoorziening. De grootste stortingen in de komende jaren hangen samen met de verkopen in Nuenen-West en Eeneind-West. In de bijlage is een verwachting te zien van de uitgaven en de inkomsten voor de komende jaren in de reserve bovenwijkse voorzieningen. Bij deze prognose zou het saldo volstaan voor de eigen bijdrage in 2012, 2013 en 2014.
- De eigen bijdrage (via fonds Bovenwijkse Voorzieningen) is eerder al verankerd in de SOK en allonge Nuenen-West. De afdracht door Nuenen-West BV is per woning bepaald. De inzet van die middelen is contractueel gekoppeld aan Europalaan/ HOV2. De subsidies maken mogelijk dat de investering netto lager uitvalt dan de totale reconstructie zonder busbanen en nu uitgevoerd kan worden over de volledige drie kilometer in plaats van het deel dat binnen de plangrenzen van Nuenen-West valt.
- De kosten van voorbereiding voor de komende fase worden geraamd op € 250.000,-. Voorgesteld wordt, een bedrag (€ 190.000,-) aan te wenden, als deel van de toegekende subsidie Financieringsfonds en de eigen bijdrage van € 60.000,- te dekken uit het fonds Bovenwijkse Voorzieningen. Hiermee wordt (ongeveer) dezelfde verhouding toegepast van subsidies en eigen bijdrage die geldt bij de uiteindelijke realisatie.
- De kosten voor het verplaatsen van de komgrens worden gedekt vanuit project Nuenen-West.
- In een volgende fase (DO/ bestek) zal gekeken worden hoe werk-met-werk gemaakt kan worden. Bijvoorbeeld projecten Waterplan en rioolrenovatie zullen zo veel mogelijk gecombineerd met HOV reconstructie uitgevoerd worden, maar vallen buiten het project, zijn niet subsidiabel en daarom in de kostenramingen buiten beschouwing gelaten.

6. Kanttekeningen/risico's

- De basis voor samenwerking is vast gelegd in de Intentieovereenkomst HOV2. Dezelfde drie partijen (SRE, Eindhoven en Nuenen) hebben via de HOV projectstructuur de plannen verder uitgewerkt en afgestemd. De samenwerking is bekrachtigd in een Projectovereenkomst. Gekozen is deze overeenkomst via de voorhangprocedure aan uw Raad voor te leggen. De te ondertekenen projectovereenkomst verschaft de partijen de benodigde duidelijkheid over de realisatie van HOV2 en de bijbehorende inzet van middelen. De overeenkomst voorziet niet in sancties, anders dan het terugvorderen van uit te keren voorschotten. Het niet naleven van de bepalingen na de ondertekening zou vanzelfsprekend een onmiskenbare daad van onbehoorlijk bestuur betekenen.
- De gemeente heeft in twee instanties met Nuenen-West BV afgesproken tot herinrichting van de Europalaan te komen inclusief de HOV vormgeving. De realisatie is allereerst vastgelegd in de Samenwerkingsovereenkomst van maart 2008 (waarin gesproken werd over realisatie vanuit het Fonds Bovenwijks door Nuenen-West BV) en in juli jl. in de zogenaamde allonge op de SOK (waarin de gemeente zich verplicht tot reconstructie van de Europalaan). Het zou contractbreuk betekenen als de gemeente alsnog zou afzien van de realisatie. Nuenen-West BV kan zich eenvoudig beroepen op onverschuldigde betalingen in het Fonds Bovenwijks.
- Zie ook bestuurlijke kaders: o.a. zonder reconstructie van de Europalaan is de geluidbelasting te hoog voor een acceptabel woonklimaat in Nuenen-West en is woningbouw in de huidige vorm niet mogelijk.
- Een planningsrisico is gelegen in de woningbouwprognose. Er is een voorzichtige aanname gehanteerd bij de prognose van afdrachten in de reserve bovenwijkse voorzieningen; de verkoop van woningen in vooral plan Nuenen-West, is door de gemeente niet eenvoudig te beïnvloeden. In theorie kan het daarom gebeuren dat de uitvoering van HOV in Nuenen later plaatsvindt dan 2014 (tenzij de Raad dan zou besluiten de realisatie uit andere bronnen te financieren).

7. Tijdslimiet besluitvorming

- De gemeente Eindhoven start begin 2012 met de aanleg van HOV op de Sterrenlaan; het aanbestedingstraject loopt. Hiervoor verlangt men uiteraard zekerheid over de realisatie aan de Nuenense kant, door een positief raadsbesluit en de ondertekening van de projectovereenkomst. De ondertekening is afgestemd op uw raadsvergadering en is gepland op 16 december.
- Zonder een (positief) besluit is de samenwerking ten einde zijn en is HOV2 op dit tracé van de baan.

8. Integrale veiligheid

- Verkeersveiligheid is gediend met optimale vormgeving van de verkeersinfrastructuur; dit ontwerp voorziet daar in.
- Hulpdiensten kunnen gebruik maken van de busbanen (vergelijk centrale bushalte Smits van Oyenlaan) waardoor bij calamiteiten wachtrijen eenvoudig gepasseerd kunnen worden. Indien daarnaast regionale of landelijke meldsystemen voor ambulances en brandweer gekoppeld worden aan systemen voor de beïnvloeding van verkeersregelinstallaties zouden ook grotere rijtijdwinsten te bereiken zijn.
- Nadat de volledige procedure voor het verplaatsen van de komgrens is doorlopen, gaat het snelheidsregime van 80km per uur naar 50km per uur. Dit –in samenhang met de voorgestelde wegreconstructie en bebouwing- vergroot de leefbaarheid en de verkeersveiligheid.

9. Overleg en inspraak

- De plannen voor reconstructie van de Europalaan zijn tot stand gekomen in nauw overleg met de klankbordgroep Europalaan/ HOV2. Deze groep heeft ook suggesties gedaan voor flankerende verkeersmaatregelen die hebben geleid tot VSP2.

- De klankbordgroep Nuenen-West heeft zich vooral gericht op de ontwikkeling van de nieuwbouw, maar ook steeds aandacht gehad voor de interne en externe ontsluiting. Ook vanuit deze groep wordt aangedrongen op verbetering van de ontsluitingsstructuur inclusief alternatieven voor autoverkeer, na afsluiting van Vorsterdijk en Opwettenseweg.

10. Communicatie

- Communicatie over HOV2 wordt gecoördineerd via de projectstructuur. De voorlichting, o.a. via de website HOV2.nl is hieraan ondersteunend.
- Het besluit tot verplaatsing van de komgrens wordt kenbaar gemaakt via een publicatie in de Rond de Linde en op de website nuenen.nl.

11. Samenwerking andere gemeenten

- Alle ontwikkelingen zijn in gezamenlijkheid met SRE en Eindhoven doorlopen via de HOV2 projectstructuur.

12. Voortgangsrapportage

- Over de voortgang van het project is en wordt gerapporteerd via de Stuurgroepstukken (planning en toelichting).
- Het ontwerpproces en de financiering zijn toegelicht via de RIB 05 van februari 2011.

13. Alternatieven

- Verwezen wordt naar de inhoudelijke beschrijvingen in de bijlagen.

14. Bijlagen

1. Visie Verkeersstructuurplan VSP2 “De ontknoping” (d.d. 19 oktober 2011);
2. Toelichting Voorlopig Ontwerp Europalaan/ HOV2 (d.d. 19 oktober 2011);
3. Totaalstaat Financiële planning van subsidies en eigen bijdrage (overzicht 19 oktober 2011)
4. Bestedingsplan Bovenwijkse Voorzieningen (d.d. 19 oktober 2011);
5. Concept Projectovereenkomst SRE/ Nuenen/ Eindhoven voor de realisatie van HOV2 (d.d. 19 oktober 2011).

15. Ter inzage gelegde stukken

1. Tekening Voorlopig Ontwerp voor Europalaan/ HOV2 (d.d. 19 oktober 2011) inclusief grens Bebouwde kom van de Europalaan direct ten oosten van de Vorsterdijk en inclusief tijdelijke maatregelen voor Nuenen-West. (d.d. 19 oktober 2011);
2. rapport Flankerende maatregelen (DHV, 14 oktober 2011).

Burgemeester en wethouders van Nuenen,
de secretaris,

de burgemeester,

drs. P.T.O. van Laarhoven-Rovers

mr. W.R. Ligvoet

Onderwerp

Voorlopig Ontwerp Europalaan/ HOV2 en visie VSP2

De raad van de gemeente Nuenen c.a.;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 8 november 2011

gelet op de desbetreffende bepalingen in de Gemeentewet

B E S L U I T :

- I. Vaststellen visie op hoofdlijnen Verkeersstructuurplan VSP2 “De ontknoping”, d.d. 19 oktober 2011 en het college opdragen structuurmaatregelen verder uit te werken;
- II. Vaststellen Voorlopig Ontwerp voor Europalaan/ HOV2, d.d. 19 oktober 2011;
- III. Beschikbaar stellen van een voorbereidingskrediet van € 250.000 ten behoeve van de fase Definitief Ontwerp en Besteksgereed maken (€ 190.000 subsidie en € 60.000 eigen bijdrage uit de reserve bovenwijkse voorzieningen);
- IV. Kennis nemen van de concept Projectovereenkomst SRE/ Nuenen/ Eindhoven voor de realisatie van HOV2 d.d. 19 oktober 2011;
- V. In te stemmen met het reserveren van € 3.158.285 binnen de reserve bovenwijkse voorzieningen voor de gemeentelijke bijdrage (incl. bijdrage voorbereidingskrediet) in het project HOV2;
- VI. Kennis nemen van de tijdelijke maatregelen voor Nuenen-West en de nieuwe grens van de bebouwde kom van de Europalaan direct ten oosten van de Vorsterdijk;
- VII. Op grond van de besluitvorming onder III de hiervoor benodigde middelen beschikbaar te stellen door vaststelling van de 3^e begrotingswijziging van 2012.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 15 december 2011

DE RAAD VOORNOMD,
de griffer,

de voorzitter,

drs. H.A.J.P. Duijmelinck

mr. W.R. Ligtvoet